

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O POMOĆI NA CESTI**

Sarajevo, prosinac 2012. godine

ZAKON O POMOĆI NA CESTI

POGLAVLJE- I - Opće odredbe

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se temeljna pitanja pomoći na cestama, a posebno ona koja se odnose na prenesena javna ovlaštenja Asocijacijama auto-moto klubova (u daljem tekstu: AMK), tehničku pomoć na cesti, uklanjanje sa javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, informiranje javnosti o uvjetima odvijanja prometa, ostali poslovi za sigurno odvijanje prometa, financiranje poslova pružanja pomoći učesnicima u prometu, upravni i inspekcijski nadzor kao i druga pitanja koja su od značaja za osiguranje pomoći učesnicima u cestovnom prometu.

Članak 2.

Pojedini izrazi u smislu ovog zakona imaju slijedeće značenje:

- AMK je samostalno, neovisno, interesno udruženje dobrovoljno učlanjenih građana vlasnika motornih vozila, drugih građana i lokalnih auto moto klubova radi zadovoljavanja njihovih osobnih i zajedničkih interesa u oblasti automobilizma, motociklizma i turizma.
- Tehnička pomoć na cesti (u daljem tekstu: TPC), sastoji se u otklanjanju manjih neispravnosti na motornom vozilu koje je moguće izvršiti na pogodnom mjestu izvan kolnika javne ceste, radi osposobljavanja motornog vozila da vlastitim pogonom nastavi vožnju i davanja savjeta radi otklanjanja neispravnosti na motornom vozilu i drugih informacija glede tehničke pomoći.
- turing informacije su informacije koje se odnose na potrebne dokumente za putovanje, uvjete smještaja, udaljenosti, cijene koje su od interesa za motoriziranog učesnika u prometu, kao i sve ostale informacije koje su od značaja za sigurno odvijanje prometa.

Izrazi korišteni u ovom zakonu, čije značenje nije određeno u stavku 1. ovog članka, imaju isto značenje kao što ga određuje Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06).

Članak 3.

Svi građani Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu:FBiH), koji posjeduju motorna vozila registrirana na području FBiH, imaju pravo na pružanje tehničke pomoći na cesti i informiranje o uvjetima odvijanja prometa.

Usluge iz stavka 1. ovog članka pružaju se bez naknade u skladu sa Pravilnikom o načinu osiguranja pomoći učesnicima u cestovnom prometu (u daljem tekstu: Pravilnik) kojim će se regulirati način, postupak i uvjeti za ostvarenje navedenih usluga.

Pravilnik iz stavka 2. ovoga članka donosi Federalni ministar prometa i komunikacija (u daljem tekstu ministar).

Članak 4.

AMK obavlja poslove sukladno Statutu i programu kao i poslove koji su mu kao javna i druga ovlaštenja povjereni ovim zakonom i međunarodnim ugovorima.

AMK je javna ustanova, ima svojstvo pravne osobe i upisuje se u registar kod nadležnog organa.

Članak 5.

Na Osnivačkoj skupštini AMK se donosi osnivački akt i statut, te imenuju organi upravljanja.

Organi upravljanja AMK su - Skupština
- Upravni odbor

Skupština imenuje Upravni odbor i odgovornu osobu za zastupanje i predstavljanje AMK.

POGLAVLJE- II - Javna ovlaštenja

Članak 6.

AMK se povjeravaju sljedeća javna ovlaštenja:

- izdavanje međunarodne vozačke dozvola vozaču koji ima važeću vozačku dozvolu izdatu u Bosni i Hercegovini, na osobni zahtjev, i vođenje evidencije o izdatim dozvolama sukladno Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06),
- izdavanje dozvole za održavanje auto-moto takmičenja na teritoriji F BiH i licence za stazu na kojoj se održava takmičenje,
- izdavanje vozaču dozvole za upravljanje tuđim motornim vozilom registriranim u Bosni i Hercegovini kada prelazi državnu granicu uz suglasnost vlasnika vozila.

Članak 7.

AMK obavlja i sljedeće poslove:

- poslove Službe “Pomoć-informacije“ koji proističu iz zakona i međunarodnih ugovora, pružanjem tehničke pomoći motoriziranim domaćim i stranim učesnicima u cestovnom prometu na javnim cestama,
- daje obavjesti o stanju na cestama i vrši pružanje turing pomoći,
- uklanja sa autocesta, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta i drugih javnih površina oštećena motorna vozila i vozila u kvaru,
- obavlja poslove iz oblasti sigurnosti cestovnog prometa provođenjem preventivnih i edukativnih mjera usmjerenih prema svim čimbenicima koji utječu na sigurnost prometa,
- obavlja dodatnu edukacija i obuku sukladno Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama Bosne i Hercegovine, („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06,)

- vrši i druga ovlaštenja povjerena od nadležnih organa.

Poslove iz stavka 1. al. 4. i 5. ovog članka AMK obvezno obavlja u suradnji sa Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove obrazovanja.

Za vršenje ovlaštenja iz članka 6. i članka 7. stavka 1. ovog zakona obvezno je vođenje evidencije u skladu sa posebnim Pravilnikom kojeg donosi Ministar.

Za obavljanje poslova izdavanja dozvola za upravljanje tuđim motornim vozilom obvezna je suglasnost Međunarodne automobilske asocijacije (FIA) na standardiziranoj formi ovog dokumenta.

Suglasnost na cijenu izdavanja dozvole za upravljanje tuđim motornim vozilom daje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Članak 8.

AMK kome se mogu povjeriti javna i druga ovlaštenja sukladno ovom zakonu, mora ispunjavati slijedeće uvjete:

- da je registriran kod nadležnog organa,
- da djeluje na području najmanje tri kantona FBiH,
- da ima naj manje 2 000 članova
- da ima ovlaštenje od Ministarstva za pružanje usluga koje su predmet ovog zakona.

Ministarstvo je dužno Pravilnikom propisati posebne uvjete za izdavanje ovlaštenja iz stavka 1. ovog članka, za obavljanje poslova javnih i drugih ovlaštenja u pogledu osiguranja potrebnih materijalnih sredstava i stručne osposobljenosti radi njegove teritorijalne pokrivenosti i funkcionalnosti.

Članak 9.

AMK povjerena javna i druga ovlaštenja vrši samostalno ili putem auto moto klubova u svom sastavu, kao i ovlaštenih servisa, radionica i prijevoznika na temelju ugovora uz prethodno utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za obavljanje poslova javnih i drugih ovlaštenja.

Članak 10.

Ukoliko se na više AMK u F BiH prenesu javna ovlaštenja po ovom zakonu, obvezno se formira zajedničko koordinacijsko tijelo na razini F BiH kojim presjeda ovlašteni predstavnik ministarstva.

Koordinacijsko tijelo ima zadatak da usklađuje sve aktivnosti iz djelokruga javnih ovlaštenja koja su predmet ovog zakona, te da izvješćuje Ministarstvo o provedbi ovog zakona na temelju izvješća koje im dostavljaju AMK.

Koordinacijsko tijelo može uspostaviti zajedničku koordinaciju sa AMS Republike Srpske i Brčko Distrikta na razini Bosne i Hercegovine.

Članak 11.

U vršenju poslova javnih i drugih ovlaštenja AMK, može surađivati sa drugim organizacijama i institucijama na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini kao i međunarodnim organizacijama u oblasti cestovog prometa.

POGLAVLJE- III -Tehnička pomoć na cesti

Članak 12.

Na poziv domaćeg ili stranog sudionika u prometu, upućen putem određenog telefonskog broja pozivnog centra, AMK će pružiti odgovarajuću uslugu.

Tehničku pomoć na cesti AMK pruža učesnicima u prometu i na zahtjev nadležnog državnog organa, pod uvjetima i na način određen Pravilnikom iz članka 3. ovog zakona.

POGLAVLJE - IV - Uklanjanje sa javnih cesta oštećenih i vozila u kvaru

Članak 13.

Na poziv ili zahtjev učesnika u prometu ili nadležnog državnog organa ovlašteni izvršitelj tehničke pomoći na cesti, ukloniti će sa javne ceste oštećeno ili motorno vozilo u kvaru na najbliže pogodno mjesto.

POGLAVLJE- V - Informiranje javnosti o uvjetima odvijanja prometa

Članak 14.

Informiranje javnosti o uvjetima odvijanja prometa sastoji se u pružanju informacija o stanju prohodnosti javnih cesta, ograničenjima i zabranama prometa na javnim cestama, izvanrednim događajima ili drugim okolnostima koje utječu na normalno odvijanje prometa, kao i davanju ostalih informacija koje su od interesa za motorizirane učesnike u prometu.

U cilju izvršavanja zadataka i poslova iz prethodnog stavka, ovlašteni davatelj informacija prikuplja informacije od nadležnih organizacija za održavanje cesta, nadležnih organa unutarnjih poslova, te koristi vlastiti sustav informiranja kao i informacije inozemnih automobilskih asocijacija i klubova.

Članak 15.

Ovlašteni davatelj informacija, u cilju pružanja što iscrpnijih i kvalitetnijih informacija učesnicima u prometu prikuplja i daje i turing informacije.

POGLAVLJE - VI - Ostali poslovi od interesa za sigurno odvijanje prometa

Članak 16.

Ostali poslovi od interesa za sigurno odvijanje prometa su poslovi i aktivnosti iz oblasti prometne preventive i organiziranje specifičnih oblika pomoći učesnicima u prometu.

Članak 17.

AMK je obvezan ustrojiti pozivni centar putem kojeg će posredstvom određenog telefonskog broja vršiti prijem zahtijeva za obavljanje usluga pružanja pomoći učesnicima u prometu svakodnevno 24 sata.

POGLAVLJE - VII - Financiranje poslova pružanja pomoći učesnicima u prometu.

Članak 18.

Sredstva za financiranje poslova navedenih u ovom zakonu osiguravaju se iz sredstava posebne naknade koja se plaća prilikom registriranja vozila.

Visinu naknade iz stavka 1. ovog članka utvrđuje Vlada F BiH na prijedlog Ministarstva posebnom odlukom.

Sredstva iz stavka 1. ovog članka uplaćuju se na Račun javnih prihoda Proračuna F BiH sa oznakom vrste prihoda – Posebna naknada za pomoć na cesti.

Sredstva se izdvajaju na poseban račun koji će se otvoriti u okviru Jedinstvenog računa trezora Proračuna F BiH.

Vlada F BiH će na prijedlog Ministarstva donijeti odluku o programu utroška sredstava ostvarenih naknadom iz stavka 1. ovog članka.

Članak 19.

Utrošak sredstava iz članka 18. ovog zakona odobrava i prati Ministarstvo.

Ovlašteni izvršitelj poslova dužan je Ministarstvu dostaviti godišnji Plan utroška sredstava posebne naknade, sukladno odluci iz članka 18. ovog zakona, te Izvješće o utrošku sredstava posebne naknade za svaku poslovnu godinu.

Godišnji plan rada i finansijskog poslovanja i Izvješća o radu AMK usvaja Vlada F BiH na prijedlog Ministarstva.

Članak 20.

Sredstva iz članka 18. ovog zakona koja ostvari AMK su namjenska sredstva i mogu se koristiti sukladno odredbama ovog zakona i Statuta AMK.

POGLAVLJE - VIII – Upravni i inspekcijski nadzor

Članak 21.

Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo sukladno zakonu.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove putem inspekcije cesta i prometa kao i nadležni organ za inspekcijske poslove na razini kantona.

Članak 22.

U vršenju poslova nadzora iz članka 21. ovog zakona inspektor je ovlašten i dužan da:

- naredi otklanjanje nedostataka u obavljanju javnih i drugih ovlaštenja,
- pokrene postupak za preispitivanje vršenja javnih i drugih ovlaštenja ukoliko se vrše suprotno odredbama ovog zakona.

POGLAVLJE – IX - Kaznene odredbe

Članak 23.

Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kazniti će se AMK, odnosno odgovorna organizacija u njegovom sustavu, ako:

- poslove javnih ovlaštenja iz članka 6. ovog zakona obavlja suprotno odredbama ovog zakona,
- ovlaštenja iz članka 7. ovog zakona obavlja suprotno odredbama ovog zakona,
- ne preuzme obvezu iz članka 13. ovog zakona,
- koristi sredstva suprotno odredbama članka 20. ovog zakona,
- ne dostavlja izvješća iz članka 19. ovog zakona,
- ne osigura potrebne materijalno-tehničke i kadrovske uvjete za vršenje javnih i drugih ovlaštenja.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kazniti će se i odgovorna osoba u AMK ili drugoj odgovornoj organizaciji, odnosno fizička osoba, novčanom kaznom od 500,00 KM.

POGLAVLJE – X - Prijelazne i završne odredbe

Članak 24.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar će donijeti slijedeće pravilnike:

- Pravilnik o načinu osiguranja pomoći učesnicima u cestovnom prometu iz članka 3. ovog zakona
- Pravilnik o načinu i obrascu vođenja evidencija iz članka 7. ovog zakona.
- Pravilnik o posebnim uvjetima za izdavanje ovlaštenja iz članka 8. ovog zakona.

Članak 25.

Postojeći AMK u FBiH nastavljaju sa radom do okončanja postupka prijenosa javnih ovlasti sukladno ovom zakonu.

Članak 26.

Za pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, na AMK primjenjuju se propisi kojima se uređuje oblast udruženja i fondacija BiH.

Članak 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O POMOĆI NA CESTI

USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje Zakona o pomoći na cestama sadržan je u točki d) amandmana IX. na Ustav Federacije BiH i u članku III. 2.(d.) te članku III.3. (3.) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

RAZLOZI DONOŠENJA

Ovi poslovi nisu definirani niti jednim zakonom, a propisi iz predratnog perioda nisu primjenjivi jer je u Republici Srpskoj donesen poseban zakon o organiziranju Auto-moto saveza Republike Srpske, a u Federaciji BiH djeluje BIHAMK i AAKKBiH.

Naglašavamo da je i člankom 100. stavak 2. Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 12/10 I 16/10) propisano je da će se za Službu „Pomoć – Informacije“ donijeti poseban propis (Zakon o pomoći na cesti).

USKLAĐENOST SA DIREKTIVAMA EU

U cilju zauzimanja stava o normativnom reguliranju (Direktivama EC) poslova pomoći na cesti i informiranja motorizovanih građana u zemljama EU zatražili smo informacije iz ureda FIA u Briselu i u svezi sa istim obavješteni smo o sljedećem:

Pitanje obavljanja poslova pomoći na cesti regulira svaka članica EU vlastitim zakonodavstvom, pri čemu se u praksi zahtjeva poštivanje odredjenih standarda posebno kad se radi o osiguravanju takve pomoći na autocestama (brzina i kvalitet intervencije, pozivni centar, opremljenost sukladno odgovarajucim standardima,...).

Vezano za prometne informacije EC razvija standarde i specifikacije i u narednom periodu se očekuje ustanovljavanje uvjeta/specifikacija za minimalni set informacija vezanih za cestovnu sigurnost koje će korisnicima osiguravati besplatno.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

U poglavlju I - definirane su opće odredbe u kojima se govori o pravu na pružanje tehničke pomoći, statusu i upravljanju AMK.

U poglavlju II - definirano je koja su javna ovlaštenja prenesena AMK kao i koje poslove obavljaju. Pored toga definirano je koje uvjete trebaju ispunjavati AMK da bi im se mogli povjeriti ta javna ovlaštenja i poslovi.

Člankom 9. propisana je obveza formiranja zajedničkog koordinacijskog tijela ukoliko se sukladno ovom zakonu formira više AMK.

U poglavljima

III, IV, V i VI - definiran je način tehničke pomoći na cesti, način uklanjanja sa javnih cesta oštećenih vozila u kvaru, informiranje javnosti o uvjetima za odvijanje prometa na cestama kao i ostali poslovi od interesa za sigurno odvijanje prometa na cestama.

U poglavlju **VII** - definiran je način financiranja poslova pružanja pomoći učesnicima u prometu.

U poglavlju **VIII** - propisan je način upravnog i inspeksijskog nadzora.

U poglavlju **IX** - propisane su kaznene odredbe,

U poglavlju **X** - prelazne i završne odredbe.

FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PRIMJENU OVOG ZAKONA

Za primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva.

.